

LAERSKOOL DALVIEW

GEKONTROLEERDE TOETS

VAK: SOSIALE WETENSKAPPE

GRAAD 4

EKSAMINATOR: MNR D. DEYSEL OUER HANDTEKENING _____

MODERATOR: MNR J. GILIOMEE

DATUM: 21 NOVEMBER 2024

TYD: 60 MIN

DISTRIK: GAUTENG-OOS

TOTAAL: _____ / 40 PUNTE

NAAM EN VAN: _____ GR _____

Instruksies:

1. Lees elke vraag versigtig deur voordat dit beantwoord word.
2. Skryf netjies en leesbaar en voltooi met 'n blou pen.

Vraag analise:

<u>Afdeling A:</u>	Geskiedenis	Kognitiewe vlak van die vrae	Totaal van die vraag
Vraag	Inhoud van die vraag		Puntetoekenning
1	Vervoer oor die jare heen	Vlak 1 en 2 Laer orde vrae	/12
	GROOT TOTAAL:		/12
<u>Afdeling B:</u>	Geskiedenis	Kognitiewe vlak van die vrae	Totaal van die vraag
Vraag	Inhoud van die vraag		Puntetoekenning
1	Die oudste vorms van menslike kommunikasie	Vlak 3 en 4 Middel orde vrae	/10
2	Veranderings in hedendaagse kommunikasie	Vlak 3 en 4 Middel orde vrae	/10
3	Veranderings in hedendaagse kommunikasie	Vlak 5 en 6 Hoër orde vrae	/8
	GROOT TOTAAL:		/28

Afdeling A:

[12]

Vraag 1: (Vervoer oor die jare heen)

(12)

1.1) Maak gebruik van jou kennis en omkring die mees toepaslike opsie vir elk van die volgende stellings. (6)

1.1.1) Motorkarre is slegs ongeveer _____ jaar gelede ontdek. (1)

a) 250

b) 300

c) 150

d) 100

1.1.2) Die eerste fiets het nie _____ gehad nie. Om vorentoe te beweeg, moes jy jou voete teen die grond druk. (1)

a) Wiele

b) Pedale

c) Ketting

d) Enjin

1.1.3) Die wiel is lank, lank gelede ontdek en is een van die belangrikste _____ van alle tye. (1)

a) Masjiene

b) Vervoermiddels

c) Uitvindings

d) Verassings

1.1.4) 'n _____ is 'n toegemaakte voertuig met vier wiele wat deur osse getrek word. (1)

- a) Wa
- b) Perdekar
- c) Lugballon
- d) Fiets

1.1.5) Een van die bekendste eerste motors was die _____. (1)

- a) Volkswagen
- b) Model T-Ford
- c) Model F-Ford
- d) Model P-Ford

1.1.6) Voordat die stoomenjin ontdek is, was die _____ die belangrikste vervoermiddel. (1)

- a) Donkie
- b) Osse
- c) Fiets
- d) Perd

- 1.2) Sê of die volgende stellings **WAAR** of **VALS** is deur 'n kruisie (X) in die toepaslike blokkie te maak. (6)

STELLING	WAAR	VALS
1.2.1) 'n Vlot is 'n plat vaartuig wat van boomstompe of planke gemaak word en wat as vervoer op water gebruik kan word.		
1.2.2) Die binnekant van stompe word uitgekap om kano's te maak.		
1.2.3) Rietbote is van verskillende soorte staal gemaak.		
1.2.4) 'n Klipper is 'n skip wat baie vinnig kan seil. Dit het vyf of meer maste.		
1.2.5) Karvele is baie vinnig en klein, en kan baie vinnig draai.		
1.2.6) Chinese Jonke het baie vierkantige seile en 'n plat bodem.		

Afdeling B: [28]

Vraag 1: (Die oudste vorms van menslike kommunikasie) [10]

- 1.1) Identifiseer die sewe oudste vorms van menslike kommunikasie. (7)

- _____
- _____
- _____
- _____
- _____
- _____
- _____

- 1.2) Wat het San-tale baie van gehad? (1)

1.3) Wie was die San?

Vraag 2: (Veranderings in hedendaagse kommunikasie)

[10]

2.1) Maak gebruik van die woordbank hieronder en pas die korrekte woord/woorde by elk van die volgende stellings. (6)

WOORDBANK		
• Vas letters	• Naby klank	• Los letters
• 1850's	• Duitsland	• Nie-elektronies
• 1902	• Ver klank	• 1870's
• Europa	• Elektronies	• 1919

2.1.1) Handtikmasjiene is in die _____ uitgevind. (1)

2.1.2) Hedendaagse kommunikasie is dikwels _____. (1)

2.1.3) In _____ is die eerste tikmasjien wat met elektrisiteit werk, gemaak. (1)

2.1.4) In 1440 / 1450 het Johann Guttenberg in _____ uitgevind hoe om _____ te druk. (2)

2.1.5) Telefoon beteken _____. (1)

2.2) Identifiseer vier vorme van kontemporêre/hedendaagse kommunikasie. (4)

- _____
- _____
- _____
- _____

Vraag 3: (Veranderings in hedendaagse kommunikasie)**[8]**

3.1) Gebruik jou kennis van kommunikasie om die onderstaande tabel te organiseer en rangskik deur die terme uit die woordbank op die korrekte plekke in te vul. Dui aan of elke vorm van kommunikasie in die verlede, die hede, of beide typerke gebruik is, in die voorbeeld aangedui.

• Praat	• Radio	• Gebruik simbole
• Teken	• TV	• 'n Selfoon
• Sing	• Dans	• Gebruik 'n kamera

Voltooi die tabel korrek deur die terme uit die woordbank op die toepaslike plekke in te vul. Indien 'n vorm van kommunikasie sowel in die verlede as in die hede gebruik is, dui dit in albei kolomme aan. Indien dit net in een tydperk gebruik is, los die ooreenstemmende blokkie oop. Volg die voorbeeld soos verskaf.

Kommunikasie lank gelede	Kommunikasie vandag
• Praat	• Praat
•	•
•	•
•	•
•	•
•	•
•	•
•	•
•	•

Groot totaal = [40]